

OTUĐENOST ILI ZAJEDNIŠTVO

2024. godina

www.djacki-dom-pz.hr

Autor: Josip Matuha, prof.

OTUĐENOST ILI ZAJEDNIŠTVO?

Zajedništvo je ono što posebno nastojimo izgraditi odgojno-obrazovnim radom u našoj ustanovi. No vratimo se na pojam otuđenosti sve više prepoznatljiv u našem dobu i okruženju. Krenimo od njegovog određenja. Prema *Hrvatskoj enciklopediji*, u filozofiji i sociologiji, to je položaj ili stanje čovjeka u kojem su proizvodi njegova rada, djelovanja ili mišljenja postali njemu strani, tuđi, nadređeni njegovoj volji i neovisni o njegovoj djelatnosti. U psihijatrijskoj medicini govori se o depersonalizaciji, stanju narušene integracije percepcije, identiteta i svijesti koje se najčešće očituje kao doživljaj stranosti ili odvojenosti od vlastita tijela i/ili sebstva. Prolazno i kratkotrajno javlja se u mnogih ljudi, obično u stanju anksioznosti izazvan jakim stresom ili traumom, te pri zlorabi psihoaktivnih droga. Često je prati derealizacija. Ako ne prestaje može upućivati na disocijativni psihički poremećaj, ili je simptom drugih duševnih (psihoza, shizofrenija, neuroza, poremećaj osobnosti, depresija i dr.) i tjelesnih tegoba (epilepsija, migrena, nesanica i dr.). Psihologija govori o alijenaciji, poremećaju u doživljavanju kod kojega se poznati sadržaji doživljaja pričinjavu stranim i nepoznatima.

U Đačkom domu često analiziramo potrebe naših učenika da budu dio domske zajednice, povezuju se, pomažu drugima, daju sebe u različitim aktivnostima, razvijaju domski identitet.

Svjesni smo da je za vrijeme u kojem živimo karakteristično prekomjerno korištenje mobitela, bili smo svjedoci situacija u kojima učenici nisu imali dovoljno strpljenja zajednički odgledati dugometražni film, a društvene igre definitivno nisu bile njihov način provođenja slobodnog vremena. Na mjestima predviđenim za okupljališta (kutne garniture, dnevni boravak) vidali smo manje skupine učenika, no u trenutku u kojem smo se poveselili njihovoj međusobnoj komunikaciji, shvatili smo da samo sjede jedni pokraj drugih, ali svatko tipka po svom mobitelu. COVID-19 nam je prije nekoliko godina donio izolacijske mjere koje su onemogućavale izgradnju zajedništva, ali čak smo i u tom vremenu nastojali povezati učenike međusobno te učenike i odgojno-obrazovne djelatnike virtualnom kavom pa smo fotografije ruku sa šalicama spojili na jednom plakatu i, usprkos virusu, ipak se simbolično okupili. Čvrsto

vjerujemo kako bi danas zajedništvo trebalo biti veće pa potičemo učenike na uključivanje u brojne zajedničke aktivnosti.

Osim aktivnosti koje službeno vodimo poput onih slobodnih vezanih za sport i kulturu, osim zajedničkog učenja i pomaganja jednih drugima, osim brojnih pedagoških radionica, naši odgojno-obrazovni djelatnici osmislili su s učenicima i kabinet za dobra djela, rade s učenicima na skupljanjima pomoći za druge, a nastoje poticati zajedništvo i okupljanjima prilikom npr. pečenja kolača i zajedničkog cijedenja sokova od svježeg voća. Naravno, to su samo neke od mnogih aktivnosti koje organiziramo.

ALIENATION OR COMMUNITY?

Community is what we are particularly trying to build through educational work in our institution. But let's return to the concept of alienation, which is increasingly recognizable in our time and environment. Let's start with its definition. According to the Croatian Encyclopedia, in philosophy and sociology, it is a position or state of a person in which the products of his work, action or thought have become foreign to him, alien, superior to his will and independent of his activity. In psychiatric medicine, we speak of depersonalization, a state of impaired integration of perception, identity and consciousness, which most often manifests itself as an experience of foreignness or separation from one's own body and/or self. It occurs transiently and briefly in many people, usually in a state of anxiety caused by severe stress or trauma, and with the abuse of psychoactive drugs. It is often accompanied by derealization. If it does not stop, it may indicate a dissociative mental disorder, or it may be a symptom of other mental (psychosis, schizophrenia, neurosis, personality disorder, depression, etc.) and physical ailments (epilepsy, migraine, insomnia, etc.). Psychology speaks of alienation, a disorder in experiencing in which familiar contents of experiences seem foreign and unknown.

In the Dormitory, we often analyze the needs of our students to be part of the dormitory community, connect, help others, give of themselves in various activities, and develop a dormitory identity.

We are aware that the time we live in is characterized by excessive use of mobile phones, we have witnessed situations in which students did not have enough patience to watch a feature film together, and board games were definitely not their way of spending their free time. In places intended for gatherings (corner sofas, living rooms), we saw smaller groups of students, but at the moment when we were amused by their mutual communication, we realized that they were just sitting next to each other, but everyone was typing on their mobile phones. COVID-19 brought us isolation measures a few years ago that made it impossible to build community, but even during that time we tried to connect students with each other and students and educational staff with virtual coffee, so we combined photos of hands with cups on one poster and, despite the virus, still came together symbolically. We firmly believe that today, community should be greater, so we encourage students to participate in numerous joint activities.

In addition to the activities that we officially run, such as free ones related to sports and culture, in addition to learning together and helping each other, in addition to numerous pedagogical workshops, our educational staff have also designed a cabinet for good deeds with students, work with students to collect help for others, and try to encourage community and gatherings during, for example, baking cakes and juicing fresh fruit together. Of course, these are just some of the many activities that we organize.